

**Програмові вимоги для підсумкового контролю
з навчальної дисципліни «Облік у банках»
для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**

Тема 1. Загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках

1. Характеристика банківської системи України.
2. Види банківських операцій.
3. Зміст пасивних операцій банків.
4. Зміст активних операцій банків.
5. Складові елементи системи бухгалтерського обліку в банках, їх характеристика.
6. Предмет і метод бухгалтерського обліку в банках.
7. Характеристика Плану рахунків бухгалтерського обліку в комерційних банках.
8. Характеристика аналітичного обліку як підсистеми бухгалтерського обліку, що деталізує інформацію про кожного контрагента та кожну операцію.

Тема 2. Облік капіталу

1. Капітал банку, його характеристика.
2. Складові регулятивного капіталу банку, їх характеристика.
3. Основний капітал, джерела утворення та характеристика.
4. Додатковий капітал: порядок формування та характеристика його окремих складових.
5. Статутний капітал, порядок його формування в банках.
6. Облік операцій, пов'язаних з формуванням статутного капіталу до реєстрації комерційного банку за тимчасовим рахунком у територіальному управлінні Національного банку.
7. Облік сум несплаченого та сплаченого зареєстрованого статутного капіталу банку.
8. Облік операцій щодо розрахунків з акціонерами за несплаченим статутним капіталом.
9. Бухгалтерський облік емісійних різниць у процесі первинного розміщення акцій.
10. Облік внесків за зареєстрованими змінами до статутного капіталу.
11. Облік операцій з викупу банком акцій власної емісії та їх подальшої реалізації.

Тема 3. Облік доходів і витрат

1. Економічний зміст та характеристика доходів і витрат комерційних банків.
2. Класифікація видів діяльності, яка використовується для обліку банківських доходів і витрат.
3. Принцип нарахування доходів та витрат. Принцип відповідності витрат та доходів.
4. Правило нарахування доходів та витрат. Методи визначення кількості днів для розрахунку процентних доходів (витрат).

5. Порядок відображення в обліку банку: процентних витрат, комісійних витрат, збитків від торговельних операцій, загальних адміністративних витрат, інших банківських витрат.
6. Порядок відображення в обліку банку: процентних доходів, комісійних доходів, прибутків від торговельних операцій, доходів від повернення раніше списаних активів, інших банківських доходів.
7. Порядок закриття рахунків доходів (витрат) та визначення результатів поточного року.

Тема 4. Облік касових операцій

1. Основні нормативні документи, що регламентують організацію емісійно-касової роботи в установах банків.
2. Загальна характеристика та організація касових операцій в банківських установах.
3. Документальне оформлення та порядок здійснення касових операцій прибутковими касами.
4. Порядок здійснення операцій вечірніми касами.
5. Документальне оформлення та облік операцій видаткових кас.
6. Організація підкріплення операційних кас банків.
7. Інкасація грошової виручки інкасаторами банків.

Тема 5. Облік розрахункових операцій

1. Поняття безготівкових розрахунків та принципи їх здійснення.
2. Вимоги щодо оформлення розрахункових документів.
3. Порядок відкриття, переоформлення та закриття банками рахунків клієнтів у національній та іноземній валюті.
4. Схема документообігу при розрахунках за допомогою платіжних доручень.
5. Облік розрахунків із застосуванням платіжних доручень.
6. Схема документообігу при розрахунках за допомогою платіжних вимог-доручень.
7. Облік розрахунків із застосуванням платіжних вимог-доручень.
8. Поняття та види акредитиву.
9. Сутність розрахунків за допомогою акредитиву, переваги даної форми розрахунків.
10. Облік розрахунків за акредитивами.
11. Зміст операцій, пов'язаних із застосуванням розрахункових чеків, їх особливості.
12. Облік розрахунків із застосуванням розрахункових чеків.

Тема 6. Облік операцій з кредитування

1. Сутність банківського кредиту, його види та класифікація.
2. Процедура прийняття рішення про надання кредиту.
3. Документи, що подаються юридичними особами в банк для отримання поточного кредиту.
4. Порядок облікового відображення кредитних операцій: відкриття аналітичних рахунків (загальні і спеціальні параметри); облік номіналу кредиту; облік простроченої кредитної заборгованості.

5. Облік формування та використання резервів під можливі втрати за кредитними операціями.
6. Облік безнадійної кредитної заборгованості та процедури її списання з балансу банку за рахунок резерву під нестандартну кредитну заборгованість.
7. Облік операцій з часткового (повного) погашення раніше списаної безнадійної кредитної заборгованості.
8. Облік операцій з нарахування доходів. Облік операцій з формування та використання резервів під заборгованість за нарахованими доходами.

Тема 7. Облік депозитних операцій

1. Економічний зміст депозитів та їх класифікація.
2. Відкриття і ведення депозитних рахунків клієнтів банку.
3. Депозитні рахунки юридичних осіб.
4. Особливості депозитів фізичних осіб.
5. Розрахунок нарахованих процентів за депозитним вкладом.
6. Облік процентних витрат.
7. Облік вкладів (депозитів) на вимогу клієнтів банку.
8. Облік строкових вкладів (депозитів) клієнтів банку.

Тема 8. Облік операцій з цінними паперами

1. Класифікація цінних паперів за видами сплати доходу.
2. Форми випуску цінних паперів.
3. Облік цінних паперів у торговому портфелі банку на момент їх придбання.
4. Облік операцій з переоцінки вартості цінних паперів у торговому портфелі до справедливої вартості.
5. Облік операцій переведення цінних паперів з торгового портфеля банку до портфеля на продаж.
6. Облік реалізації (продажу) цінних паперів з торгового портфеля банку.
7. Особливості обліку інвестицій в асоційовані і дочірні компанії.

Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті

1. Характеристика операцій в іноземній валюті, здійснюваних банками, та їх типи.
2. Валютна позиція банку за окремими видами валют та її врахування в системі бухгалтерського обліку при здійсненні обмінних операцій в іноземній валюті.
3. Бухгалтерський облік готівкових обмінних операцій в іноземній валюті.
4. Особливості обліку операцій купівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту.
5. Облік операцій з придбання (продажу) іноземної валюти за дорученням клієнтів на міжбанківському валютному ринку та за рахунок ліміту власної валютної позиції банку.

Тема 10. Облік операцій з основними засобами

1. Економічна характеристика основних засобів банку.
2. Класифікація основних засобів.
3. Структура витрат, що формують первісну вартість основних засобів.

4. Облік капітальних інвестицій за незавершеним будівництвом, а також за не введеними в експлуатацію операційними та неопераційними основними засобами.
5. Порядок нарахування та облік амортизації основних засобів.
6. Відображення в обліку банку результатів переоцінювання основних засобів.
7. Облік операцій з реалізації, ліквідації та безоплатної передачі основних засобів.
8. Відображення в обліку позитивних і негативних результатів від вибуття основних засобів.

Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами

1. Характеристика нематеріальних активів банку, їх класифікація.
2. Характеристика рахунків з обліку нематеріальних активів.
3. Аналітичний і синтетичний облік нематеріальних активів.
4. Облік операцій з оприбуткування, реалізації, ліквідації та безоплатної передачі об'єктів нематеріальних активів.
5. Відображення в обліку банку позитивних і негативних результатів від продажу нематеріальних активів.
6. Порядок нарахування та облік амортизації нематеріальних активів.
7. Відображення в обліку банку результатів переоцінювання нематеріальних активів.

Тема 12. Облік операцій з лізингу

1. Економічний зміст та види лізингових операцій.
2. Поняття лізингових платежів та їх складові.
3. Облік операцій з фінансового лізингу.
4. Облік операцій з оперативного лізингу.